

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágotai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Csergepiaz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4—5 óra között található.

Nagy-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Horváth László társzerkesztőhöz Segesvárra, Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyösi István társzerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

KIADÓ-HIVATAL:

Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.

Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 7 frt, felévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő. Nyílttéri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK:

Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

Brassó, 1890. jan. 23.

(+) II. Lapunk utolsó számában körvonalalban ismertettük kereskedelmi miniszterünknek a költségvetési vita folyamán kifejtett programját. Városunk hazánk egyik legfontosabb ipartelepe, kiváló kereskedelmi városa volt a múltban, rá nézve létkérdés, hogy az legyen a jövőben is. Nem mi mondjuk csak, elismeri az ország is, el lett ismerve az ép lefolyt költségvetési vita folyamán is.

Iparunk s kereskedelmünk mindennemű támogatásra tarthat számot a kormány, az állam részéről, de a kezdeményezés nem az állam dolga, az a miénk.

A múlt örökségkép reánk maradt ipar nem felel meg többé a jelennek, még kevésbé a jövőnek; iparunknak csak csekély része van oly színvonalon, hogy a hazai fogyasztásnak — s nézetünk szerint erre kellene első sorban tekintettel lennünk — megfeleljen, iparunk minden ága fejlesztést s terjeszkedést igényel.

A brassói ipar évszázadokon át majdnem kizárólag a szomszédos Románia szerényebb igényű szükségleteit elégítette ki csupán; a vámháború e keresetforrást elzárta, s iparosaink nagy része a változott viszonyok között alig, vagy épen nem tudta magát tovább fenntartani, nem tudott a megváltozott helyzettel számolni.

Ha minden jel nem csal, úgy a vámháború napjai megszámlálvák s rövid idő múlva iparosaink előtt újra megnyílik a régi piac is. Örömmel fogadjuk a békét, de szeretnők, ha iparosaink e négy éves mult keserű tapasztalatából levonnák a tanúságot, hogy iparunknak mindenkor biztos piacza csakis Magyarország; hogy jövődől válság ellen biztosítandók magukat, iparukat oda kell fejleszteniök, hogy termékeinek a haza határain belül is legyen és lehessen kelendősege. A mult szomorú négy év alatt kényszerűségből keresték az összeköttetést, a piacot ez irányban s a vámháborúnak sok rossz mellett — ki tagadná — azon jó következménye is volt, hogy iparunk sok tekintetben fejlődött, haladt, hogy a magyar birodalom fogyasztói

igényeinek megfeleljen. E létesített összeköttetés fentartása, sőt fejlesztése az egyedüli biztosíték jövőben bekövetkező hasonló válságok ellen.

A városunkban régóta virágzó legfontosabb iparágak a bőr- és a szövő-ipar; nagy jövővel bír ezek mellett kivált a faipar, mely utóbbi szolgáltatában a legújabb időben a zernesti cellulose-gyár is felállított. Mint gyári ipar műveltetik már régebb idő óta a papírgyártás és a petroleum-finomítás s napjainkban sorakozott ezekhez a ezukorgyártás, végül úgy látszik, a rendelkezésre álló kitűnő nyers anyagnál fogva, nagy fejlődésre képes nálunk az agyagipar is.

Legfontosabbak mi ránk nézve mindenesetre azon iparágak lesznek, melyek számos munkást foglalkoztatnak állandóan, s a mely iparágak jó és olcsó nyers anyaga fölött vidékünk bőségesen rendelkezik, mert csak ezen előfeltételek mellett tekinthető az illető iparág virágzása mindenkor biztosítottak.

De ezek mellett tekintetbe veendő még az is, hogy ez ipartermékek fogyasztói is biztosítva legyenek s hogy az illető ipar számára vidékünkön alkalmas, lehetőleg képzett s olcsó munkaerőt nyerjünk.

Ezeket tekintetbe véve, a fent felsorolt iparágak közül a szövő-, bőr- és faipart, esetleg még az agyagipart tekintjük olyannak, mely vidékünkön kiváló figyelmet érdemel, melynek fejlesztése városunknak, mint iparvárosnak felvirágzását biztosíthatja.

A fejlesztés iránya mindezekben gyártelepek, a hol ez nem lehetséges, szövetkezetek létesítése; a nálunk eddig létezett kisipar a kor igényeinek csak fogyatékosan, csak részben tud megfelelni.

Fogyasztóink egyik legfontosabbjának az államot, a hadsereget kell tekintenünk; a cél tudatos politikánál, melyet jelenlegi kereskedelmi kormányunk képvisel, nem szenved kétséget, hogy e fogyasztót meg fogjuk nyerni, de a kisiparos nem képes igényeit kielégíteni azok terjedelménél fogva.

A mint pedig áttérünk a gyáriparra, egy új nehézséggel állunk szemben, s ez a víz, illetőleg a víz hiánya városunkban.

Nem a természet, de az emberek büne e hiány, s azon segíteni lehet, de akarni kell. Igaz, nem tulságosan sok a víz, mely fölött völgyünkben rendelkezünk, de az ezen vízzel üzőtt gazdálkodás valóban siralmas: a vizerő s az az által kifejezhető munka értéke nálunk még ismeretlen fogalmak.

A víz munkaereje a víz tömegétől s a magasságtól függ, a melyről esik; mennyi munkaerőt nyerhetnénk, ha ma a völgy legmélyebb pontján folyó vizünket a hegyoldalban vezetnők.

Nem tehetjük, mert vizünknek végig kell mosnia büzhődt vizével utcáinkat, mert Brassónak földalatti csatornázása nincsen! Ezt kell helyettesítenie a munkabíró viznek. Okszer ü csatornázás és bölcs vízgazdaság egy város létének s virágzásának alapfeltételei. Városunk, mely szereti fenn hirdetni régi kulturáját, ezek dolgában siralmasan elmaradt s jövőnk biztosítása érdekében e két kérdés sürgős megoldása tovább el nem halasztható; ha a mult büneit nem orvosoljuk minden áron, úgy nem lehet jövőnk. Nem szándékunk itt e kérdéssel behatóbban foglalkozni, de nem térhettünk ki előle e helyen, mert nézetünk szerint ennek megoldásától függ minden további, s rá fogunk térni még ismételtén, mert akarjuk, hogy városunk várossá legyen.

Az ipar felvirágzásának egy másik eszköze az iparoktatás. A miniszter kijelentette, hogy ezt szándéka kezébe venni, egyrészt az által, hogy iparosainkat a külföldre küldi, hogy ott képezzék ki magukat tovább, másrészt, hogy a gyárakba szakértő közegeket küld ki, kik a tökéletesítés módjaira utaljanak, végül iskolák felállítása által.

Városunknak van egy virágzó állami középiskolája, — az asztalos ipart műveli; ezt iparunk érdekében nem tartjuk elégségesnek. Utaltunk a fentebbiekben, mily iparágaknak van szerintünk jövője városunkban, ezen iparágak munkavezetői iskolájává kell azt fejleszteniünk. Ugy halljuk, hogy az ipariskolák, melyek eddig a közoktatási minisztérium felügyelete alatt állnak, már a jövő évben a kereskedelmi minisztérium alá fognak helyezettetni,

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Menyegzői szokások a XVII. században.

Írta: Dr. Mika Sándor.

(Felolvasatott a tanári kör jan. 19-iki estélyen.)

Hazai történetírásunk terén az utolsó évtizedekben öröndetes mozgalomnak vagyunk tanui. Történelmünk mindenik korszaka, mindenik fontos momentuma s csaknem mindenik többé vagy kevésbé lényeges epizódja szorgalmas és beható kutatás tárgya lón s e kutatás ma már nem szorítkozik csupán a politikai és hadi történelemre, mit régen általánosan, még ma is sokan par excellence történelemnek neveznek, hanem kiterjed a letűnt századok köz- és magánéletének minágára. Mindinkább tudatára jövünk annak, hogy a történelem feladata ma már nem lehet a fejedelmek életrajzának, az országgyűlések vitatkozásainak és a hadjáratok epizódjainak leírása, hanem a mult idők képének minél hűbb és tökéletesebb visszatükröztetése. Azt keressük ma a történelemben, hogy minők voltak a mult idők emberei, minő eszmék foglalkoztatták őket, milyenek voltak anyagi viszonyaik, hogyan éltek, laktak és ruházkodtak, milyenek voltak városaik és falvaik, hogyan néztek ki kunyhóik, házaik s kastélyaik, szóval minők voltak a köz- és magán-

élet viszonyai. Ez az, mit műveltség-történelemnek nevezünk és a műveltségtörténelmi momentumok keresése, az öröndetes lendület, melyet e téren napjainkban észlelhetünk, teljesen jogosult. Egy kép kiragadva a mult századok embereinek magán életéből, igen sokszor hűbb képet nyújt ama korról, mint száz esztának leírása, s mindenesetre alkalmasabb arra, hogy a régi századokat a jelenkorral összehasonlítva, az emberi nem szellemi műveltségének és anyagi jólétének fejlődéséről, szóval a civilizatio folytonos haladásáról meggyőződjünk.

Hazai történelmi irodalmunkban a történelem ezen ága meglehetősen el van hanyagolva. Nem hiába nevezzük magunkat politikai nemzetnek: történetírásunk is hazánk csak politikai történelmét karolta fel s oly munkával, mely hazánk culturalis történelmének képét adná, mind e napig nem dicsekedhetünk. A mi eddig nálunk e téren történt, jobbára csak adatgyűjtés; és azon nagy mennyiségű műveltségtörténelmi adat, melyet a kutatók szorgalma a könyvtárak és levéltárak zugaiból napfényre hozott, jöllehet mindenki által érthető, a mennyiben többnyire magyar nyelven íratott, az Akadémia és a Történelmi társulat kiadványaiban a nagy közönségre nézve holt kincs gyanánt hever. Ki vesz tudo-

mást e kiadványokról? Hányan olvasták pld. Apór Péternek Metamorphosisát, vagy Rettegi Györgynek kulturhistoriai részletekben oly gazdag emlékiratait, nem is említve a fel nem dolgozott s a nagy közönség által kevésbé élvezhető oklevelek gyűjteményét, melyek 16., 17. és 18. századbeli műveltségtörténelmünkre meglepő világot vetnek.

A hiba semmi esetre sem a nagy közönségben rejlik s méltánytalanság volna művelt közönségünknek e részben a közönyösség vádját vetni szemére. Minden kornak megvan a maga igénye olvasmányáiban is s a mai közönség a modern sajtó termékei által elkényeztetve, megkívánja, hogy az anyagot — bármily érdekes is az magában véve — lehető kényelemmel kellő összefüggésben és csoportosításban s modern stylusban, élvezhesse. Így van ez még műveltebb nemzetek közönségénél is. Az angol, francia és német nagy közönség ép oly kevésbé olvassa a mult századok emlékiratait és oklevél-gyűjteményeit, mint a miénk, és mégis ismeri, mert vannak írói, kik ez adatokat a mai közönség igényei szerint feldolgozva s legtöbb esetben egykoru illusztrációkkal ellátva bocsátják a művelt közönség elé. Hogy ez minálunk mindaddig oly kevésbé történt, annak történetíróink az okai, kik szívesebben foglalkoznak adatgyűjtéssel, mint az

s helyesen, mert a kereskedelmi miniszter kell, hogy ismerje legjobban a különböző vidékek ipari szükségleteit s kell hogy az ipariskolákat, melyek szervezete, ezélja Brassón, Kassán vagy Budapesten nem lehet ugyanaz, ama vidék iparérdekeinek szemmel tartásával rendezze.

De ha akarunk valamit, ha szükségünk van valamire, a kezdeményezésnek innen kell kiindulnia, mert néma gyermeknek nem érthetni meg a szavát.

Az alkalom a cselekvésre megvan; ha valaha, úgy czéltudatos törekvés, közös jó akarat mellett most van meg az ideje, hogy városunkat mint ipari s ennekfo lyományaként mint kereskedelmi várost is újra felvirágoztassuk, de akarnunk kell mindnyájunknak, s ha akarunk: a jövő szebb lesz a múltnál.

Társulás és czéltudatos, értelmes vállalkozás, a város cardinalis létfeltételeinek megteremtése, czélirányos ipari oktatás: ez legyen városunk intézőinek programja, akkor nem fogunk elmaradni az új aerában sem, melyet a miniszter programja hazánkra nézve jelez; de a nélkül hiába való a felülről ígért támogatás.

Meghívó.

Az E. M. K. E. brassói fiókjának választmánya pénteken, f. hó 24-én d. u. 2 órakor a kaszinó könyvtárhelyiségében ülést tart, melyre a vál. tagokat tisztelettel meghívja

Killyéni Endre, jegyző. Koós Ferencz, elnök.

Külföld.

Az orosz kormány, mint előre lehetett látni, a bolgár kölcson ellen intézett actiojával szégyenletes kudarcot vallott. Noha az orosz lapok szivreható bensőséggel intették a kapitalistákat, hogy valahogy a bolgároknak hitelt ne adjanak, mert pénzök bizton odavész: a bolgár kölcson hatszorosan jegyezték. Ezzel a tőkepénzesek, kik pedig nem valami politikai rajongók, a maguk nyelvén rendkívül ékesen szavaztak bizalmat a bolgár fejedelemnek és kormánynak s Bolgárországnak magának, mit a fiatal ország népe politikai komolysága és érettsége miatt s mind szellemi, mind anyagi téren mutatkozó haladásáért s életrevalóságáért meg is érdemel. Ha az oroszok Bulgária e sikerével, melyet semmi rosszindulatu lárma meg nem akadályozhatott, összevetik azt a tényt, hogy maga Oroszország nagy ügygyel-bajjal talált tavaly annyi hitelt, hogy conversioját végbevihte, s hogy Szerbia Párisban Oroszország alig leplezett garantiája mellett is csak nehezen talált drágább kölcsönt, kitűnő alkalmuk lesz a maguk s a megvetett bolgárok hiteléről s annak okairól elmélkedni. Ránk nézve még érdekes, hogy a 30 milliós kölcson nagy része német kapitalistáktól ered s így újra létrejött egy érdekkapocs a hatalmas német birodalom s a dunai fejedelemség között. Mindinkább eltűnik az az idő, mikor Németországnak mindegy lehetett, mit csinálnak Bulgáriában s mikor Németország érdekei Bulgáriában egyetlen-egy katonának a nyugalmát sem veszélyeztették.

A spanyol nép lovagias gondolkodása folytán,

úgy látszik, inkább használt a királyságnak a kis király betegsége, mintsem ártott volna. E gyenge élet veszedelme s a királyné anyai fájdalmanak majestása oly mély hatással voltak a nép lelkére, hogy a tette izgató republicanusok szavára alig figyelt.

Másképp áll a dolog Portugalban. Ott különben is közvetlenebb és mélyebb volt a brazíliai események hatása (hiszen egy nép lakja a két államot), de főleg az Angolországgal szemben szenvedett kudarcz ingatta meg a királyságot. Ha Salisbury elfogadta volna a portugál kormány javaslatát, hogy a Congo-conventio értelmében egy barátságos hatalom itélete alá bocsássák perüket, Angolország Afrikában alig veszített volna valami lényegeset és a portugál király trónja annyira meg nem rendült volna. De a mikor a portugál király talán koronáját veszíti el, Angolországnak is valószínűleg nagyobb lesz a vesztesége, mint a nyeresége; mert nagy kérdés: vajjon az angol kereskedelem a Shire-folyó és Nyassa-tava mellékén kárpótlást talál-e azért, hogy Portugáliából jóformán kiszorul.

A portugál kormány helyzete ma szinte kétségbeesztő: míg honn végkép elvesztette népszerűségét azzal, hogy angol parancsszóra visszarendelte S. Pintot az ujjannan megszállt területekről, Angliával szemben, mélyen compromittálta Mozambique kormányzója, ki az említett parancs végrehajtását, illetőleg továbbadását kereken megtagadta. Hogy a jelen helyzet milyen kényes és baljóslatu, azt legjobban illusztrálja a legújabb hír, mely szerint a portugál király népe megnyugtatóására Victoria királynénak egy igen udvarias köszönőlevél kíséretében visszaküldte a neki adományozott legmagosabb angol rendjeleket, a térd-szalag- és Bath-rendet.

Kis-küküllőmegyei krónika.

(Önkéntes tűzoltó-egyesület. — Hernyófészek. — Tanítóegyleti gyűlés. — Leendő megyei főorvos.)

Alig van hazarészünkben valamire való község, a hol szervezett önkéntes tűzoltó egyesület nem lenne. Szükségfeletinek tartjuk azért bővebb magyarázatát adni annak, hogy minő megbecsülhetetlen haszna van egy ily egyesületnek tűz- és vagyonbiztonsági szempontból egyaránt. De, mert Dicső-Szentmártonban, mint megyei központi helyen erre már egyfelől építkezési helyzeténél, másfelől a jó példa szempontjából is szükség van, mondunk egyet-mást annak létesítése érdekében.

Tudvalevő, hogy a vármegye törvényhatóságának múlt év december 4-én tartott rendkívüli közgyűlésében alkotott „Tűzrendőri szabályrendelet” a belügyminiszterium által megerősítést nyert. Ezen szabályzat 28. §-ának harmadik kikezdése következőleg intézkedik:

„Azon községekben, melyekben 1890. évi május hó 1-éig sem díjazott, sem önkéntes tűzoltóság nem szerveztetik, a köteles tűzoltóság lesz szervezendő.” Ime ezen rendelkezésből világosan láthatni, hogy ez év május 1-éig az önkéntes tűzoltó-egyesület szervezendő lenne, mivel ez időn tul már a köteles tűzoltóság lép életbe a már jelzett tűzrendőri szabályrendelet értelmében.

Ha tehát barátjai vagyunk a szabad egyesületek eszméjének, siessünk a fenti határidő bekövetkezése előtt az önkéntes tűzoltó-egyesületet megal-

kotni. Dicső-Szentmárton rendelkezik mindazon szellemi erővel és ember-anyaggal, mely egy ily egyesület megalakításához szükséges. Az intelligens osztály szellemi erejével irányt adhat az ügynek. Álljon az ügy élére egy minden tekintetben kipróbált férfiú, teszem föl Kabós Ferencz, a dicső-szentmártoni járás szolgabírája, ki hivatali állásánál is ponderans módon nyilatkozhatik a fontos ügy létrehozásában. Hivja össze Dicső-Szentmárton jól megtermett, erős testalkattal bíró, ugynevezett köznépét, földmives- és iparos-osztályát, kikhez intézzen a tőle megszokott ékesszólással egy a szabad-társulás horderejét magában foglaló beszédet s lehetőleg hasson oda, hogy az intelligens osztály is tényleges művelője legyen e nagyhorderejű egyesületnek. Szóval törekedjék mindenki arra, hogy az évekkel ezelőtt megszűnt tűzoltó-egyesület megifjodva testben és lélekben álljon újlag embertársainak érdekében a küzdőtérré.

Vajha jóindulatu szavainkat mihamarább tettekben látnók nyilvánulni.

Megyénk területén gyümölcsfáinkon oly nagyszámu a hernyófészek, hogy ez évi gyümölcstermésünk már ez által veszélyeztetve van. Óhajtható lenne a hatósági intézkedés, hogy azok még a tél folyamán minden községben büntetés terhe alatt leszedessenek.

A kis-küküllő megyei általános tanítótestület választmánya f. évi január hó 29-én délelőtt 9 órakor Dicső-Szentmártonban, az állami iskolában igen fontos tárgyak elintézése végett gyűlést tart.

Dr. Bodor Zsigmond, igen előnyösen ismert kolozsvári egyetemi tanársegéd és gyakorló orvos, ki — mint már említők — minden valószínűséggel a megye új főorvosa leendő, e hó 21-én Dicső-Szentmártonban és vidékén több helyen előzetes látogatásokat tett, mindenütt szívélyes fogadtatásra talált.

NAPI HIREK.

Gróf Bethlen András főispán törvényadta jogánál fogva a tisztújításnál megválasztott három szolgabíró megyénk három járásába következőképen osztotta be: Fischer Frigyes eddigi alvidéki szolgabíró a felvidéki járásba, Zonda János eddigi felvidéki szolgabíró az alvidéki járásba és dr. Tompa Istvánt a hétfalusi járásba.

Személyi hír. Rombauer Tivadar az „Adria” magyar gőzhajózási vállalat brazíliai képviselője, Rio-de Janeiróból tegnap délután érkezett városunkba, hol — a mint értesülünk — rokonai körében hosszabb ideig szándékozik tartózkodni.

Tűzörségi szemle. Baboucsék tűzérdandárparancsnok utóda, Leinzer ezredes Nagy-Szebenből tegnap érkezett városunkba a helybeli 23. sz. nehéz ütegosztály megtekintése végett. A kiváló képzettségű új tűzérdandárnok a vezérkarból került ki és előbb a Budapesten állomásozó 4. sz. hadtest-tűzrezred parancsnoka volt.

Rendjelviselési engedély. Király ő felsége megengedte, hogy Sztéryi József erdélyrészi m. kir. iparfelügyelő a török szultán által neki adományozott Medjide-rend IV. osztályu jelvényét elfogadhassa és viselhesse.

Népszerű felolvasás. F. hó 26-án, vasárnap d. u

adatok fáradságosabb és sokszor bizonyos tekintetben hálátlanabb feldolgozásával.

Ez indokok vezettek arra, hogy a mint azt már a múlt évben ugyanezen helyről szerencsém volt tenni, úgy most is egy műveltségtörténelmi képet mutassak be önöknek a 17-ik századból. A tárgy, a miről beszélni fogok, a menyegzői szokások, a mindennapi élet körébe vágnak; de a menyegzői szokások, mint ma, úgy akkor is nemcsak az illető kor embereinek magán élete felől világosítanak fel, hanem általában magukon viselik a kor társadalmi műveltségének bélyegét, és ha felolvasásommal önöknek a jelzett kor műveltségéről némi halvány képet nyújthatok, céloamat elértem.

*

Közönséges felfogás, hogy a régi idők a jelenél szebbek és jobbak voltak s általános szokás a régibb nemzedéket a jelen nemzedéknek mintegy rovására dicsőíteni. De a múlt idők szokásainak tanulmányozása arról győz meg minket, hogy e felfogás téves s a régi idők megszokott naiv magasztalása a legtöbb esetben alig egyéb üres phrasisnál. Emberi gyöngeségünk: idővel rosszat elfeledni s csak a jóra emlékezni, s a történelemben is igen gyakran szeretjük a múlt idők képét rózsaszín szemüvegen keresz-

tül szemlélni. Innen származik azon oly gyakran nyilvánuló nézet is, hogy a házasságkötés a régieknél a házasság idealisabb felfogásán alapult s az ugynevezett érdekházasság a mai minden idealismusból kivetkőzött realis kornak szüleménye. Mi sem tévesebb ennél. Bármily messzire megyünk vissza a múltba, a kölcsönös vonzalommal szemben az érdeket fő-fő tényezőnek találjuk a házasságkötésnél, és mivel a szülői hatalom a gyermekek fölött, minél régebbre megyünk vissza, annál nagyobb volt, a régiek házasságkötésénél igen gyakran nem is a fiatal pár, hanem a szülők érdeke döntött. Így volt ez hazánkban is kiválóan a főúri körökben, hol a leányok eljegyzése még gyermekkorukban — természetesen családi érdekekből — épen nem tartozott a ritka esetek közé. Példákat lehetne felhozni még a 17-ik századból is, hogy főúri leányok már 4 éves korukban jegyesek voltak, s hogy e gyermek-jegyesek hajlamát és véleményét nem nagyon kérdezték, igen természetes. De e korból fenmaradt magánlevelek azt mutatják, hogy még a felserdült leányok hajlamát sem nagyon tudakolták s ezek férjhezadásánál is a szülők belátása, érdeke és akarata volt egyedül irányadó.

„Mi is bizon mindent meghántunk vetettünk magunkban, — írja Bakits Anna egyik levelében — azt is,

hogy az főember szük és mi halandók vagyunk, az dögös idő körülünk szünetlen vagyon és minekünk több gyermekeink is vannak; azt is, hogy az leányoknak az válogatással mint szokott megtartozni az szerencséjük . . . és Fáncsi uramnak ígéré ő keme uram leányunkat Zsófiát*). Arról, hogy Zsófia kisasszony Fáncsi uramról miként vélekedett, a levél hallgat. Az erdélyi főúri körökben is úgy találjuk, hogy a leány férjhezmenésénél első sorban a szülők döntenek, habár itt legalább formászerint megkérdezték a leány véleményét is.

„Mikor valamelyik ifju legény meg akart házasodni — írja Apór Péter**) — elsőbben, mint most is, az leánynak apját, anyját megjártatták alattomban, hogy van-e kedvek leányokat azon ifju legénynek adni vagy nincsen.” Ha a szülők beleegyezését megnyerni sikerült, következett a fiatal ember részéről a leánynézés, mi némelykor, de nem rendesen a kézfogás vagy eljegyzéssel volt összekötve. A fiatal ember ez alkalommal rangja- és tehetségéhez mért pompával jelent meg, a főúri ifjak rendszerint fényes lovas kísérettel, s úgy intézte a menetet, hogy a leá-

*) Deák F. »Magyar hölgyek levelei« 41. lap.

**) Metamorphosis. Összes munkái. 375. lap.

5 órakor dr. Hoffmann Frigyes főreáliskolai tanár Kármán Józsefről fog felolvasást tartani, melyet e helyen is ajánlunk a közönség figyelmébe.

Haláleset. Öszinte részvétellel értesülünk, hogy Száva Ödön ügyvédjelölt s városunk falain kívül is előnyösen ismert czimbalom-művész tegnap influenzás tüdőlobban rövid szenvedés után meghalt. Nyugodjék békében!

Fillérestély. Kitünően sikerült fillérestélye volt ismét tegnap este a helybeli protestáns nőegyletnek. Az „Európa“ szálloda nagy terme teljesen megtelt diszes és válogatott közönséggel, mely nagy élvezettel gyönyörködött a művészi színvonalon állott műsor minden egyes piécejében. Elsőnek léptek fel: Józsa Mathild és Langer Dóra k. a.-ok, kik Abt egy szép dalát énekelték nagy sikerrel. János Lajos igen sikerült felolvasást tartott Arany János hátrahagyott költeményeiről és rögtönzéseiről, oly oldalról mutatva be a költőt, melyről eddig még kevéssé volt a közönség előtt ismeretes. A felolvasás ügyes kézre s nagy olvasottságra vall. Krause Albin városi zenekari hangverseny-mester valódi mesteri művészettel játszott hegedűn két románcot Vieuxtempstól s végre Binder Jenő énekelt a tőle minden alkalommal megszokott óriási hatással egy dalt Rubinsteinől. Minden egyes piéce oly nagy hatást tett, hogy percekig tartott taps követte, sőt mindegyiket egyszer, némelyiket kétszer is kellett ismételnie. Az estélyt hajnalig tartott táncz fejezte be. Háziasszonyok voltak: Jakó Pálné s Veszprémi Józsefné urnők.

Eljegyzés. Feldmann Gyula budapesti kereskedő a napokban eljegyezte Steinhart Hermin kisasszonyt, Steinhart helybeli nevelőintézet-tulajdonos bájos és szeretetreméltó leányát.

Savoyai Amadé, Aosta hercege, Spanyolország volt királya s Umberto olasz királynak öccse, ki néhány napja influenzában megbetegedett, f. hó 18-án este Turinban meghalt. Umberto király aznap d. u. érkezett meg Turinba s azonnal fivére betegágyához sietett, melyet a halál beálltaig többé el sem hagyott. A herceg családja is folyton körülötte volt; a palotát nagy néptömeg vette körül egész nap, élénk részvétellel tudakozódván a herceg állapota felől. Az elhunyt herceget özvegyén, Bonaparte Lätitia hercegnőn kívül négy gyermeke és az olasz nép gyászolja.

Az Emke debreczeni főiskolájának megalakulása. Lapunknak írják Debreczenből jan. 19-iki kelettel: Az Emke közgyűlése fényes ünnepe volt Debreczennek, melyen megjelent a megye és város színe-java, élén a főispánnal. A városház nagy terme zsufolva volt közönséggel, mely közt nők is voltak, élükön Dégenfeld Józsefné grófnéval. A gyűlés d. e. 11 órakor kezdődött. Az „Arany bika“ szálloda udvaráról indult ki az Emke küldöttsége, melynek tagjai következők voltak: Horváth Gyula alelnök mint vezető, Beksics Gusztáv orsz. képviselő, Barsay Domokos főrendih. tag, gróf Bethlen Bálint birtokos, Fehérvári Jenő birtokos, Hory Béla árvaszéki elnök, Merza Lajos főpénztáros, K. Sándor József kir. közjegyző, Sztérényi József erdélyrészi kir. iparfelügyelő, Pulszky Károly orsz.

képviselő, Tarnóczy Gusztáv orsz. képviselő. Az Emke lobogója alatt haladó küldöttséget a debreczeni dalárda diszlobogójával és nagy közönség kísérte. A terembe lépve, óriási, szünni nem akaró éljenzéssel fogadtattott a küldöttség, melyet gr. Dégenfeld József főispán mutatott be. Ezután megnyitván az ülést, köszönetét fejezte ki a küldötteknek. A főispán beszéde egyszerű, keresetlen remekmű volt. Majd Horváth Gyula ecsetelte az Emke czéljait oly gyönyörű beszédben, minőt közéletünk e kitünő szónokától eddig nem igen hallottunk. Azt követte Nemes Kálmán ügyvéd levelének felolvasása, melyben a mai nap emlékére 1000 frtos alapítványt tesz az Emkének. A gyűlés további részét az ügyrend megállapítása s a választás töltötte be. Elnök lett gr. Dégenfeld József főispán, alelnökök Simonffy Imre polgármester és Karap nagybirtokos, titkár Márk Endre ügyvéd. A választmány 70 tagból (20 hölgy s 50 férfi) áll. A gyűlés után 2 órakor fényes disztribúció volt, melyen a város vendégei voltak. Felköszöntőkben nem volt hiány. A helyi felköszöntőket mellőzve, csak azt kívánjuk megemlíteni, hogy a szó legszorosabb értelmében valóságos ünneplés tárgyai vagyunk. Közülünk felköszöntőket mondtak: Horváth Gyula a főispánra, Beksics Gusztáv Debreczen városára s polgáira, gr. Korniss Viktor Simonffy polgármesterre, Tarnóczy Gusztáv Debreczen hölgyeire, Pulszky Károly Karap alelnökre K. Sándor József Rázós alispánra, Horváth Gyula a ref. főiskolára, Beksics Nemes Kálmánra, Sztérényi József a debreczeni dalárdára és sajgórá s Barsay Domokos az egész társaságra. Márk Endre ujonnan választott titkár felolvasta az érkezett táviratokat s köztük a brassói választmány közgyűlésének lelkes hangú sürgönyét, mely zajosn megéljeneztetett. A banquettenek — mely 8 fogású volt — csak hat óra felé lett vége. Ma este ismét színelőadás és utána diszestély lesz.

Rendőri intézkedés a Nr. 1 termében. A városi kapitányság a Stettenheim-féle felolvasás alkalmával tett tapasztalatai alapján a közönség biztonsága és kényelme érdekében a Nro. I. termében ezentúl tartandó nyilvános előadásokra nézve a következőket rendelte: el 1. A terem mindkét oldalán, valamint a széksorok közepén 1.35 m szabad tér hagyandó. 2. Egy sorba legfőlebb 10, illetőleg 20 széket szabad elhelyezni. 3. Az egyes széksorok egymástól 0.50 m. távolságra állítandók fel. 4. A közönség gyors tájékozódása czéljából a bemenettől jobbra eső székek páros, a balra esők páratlan számokkal látandók, s és pedig olyképen, hogy az egyes sorokban a legalacsonyabb számok mindig a középben legyenek. Tehát az első sor közepén baloldalt 1, jobb oldalt 2 számmal, a második sor baloldalt 21, jobb oldalt 22 számmal fog kezdődni és így tovább. 5. Az utolsó széksornak a bejáratától legalább 2. m.-nyire kell lennie. 6. A karzaton 50 ülőhelynél többet nem szabad elhelyezni. Az elmondottak után a városi kapitányság ezen intézkedése nem szorul külön dicsőretre. A ki a Stettenheim-féle felolvasáson vagy hasonló alkalommal a Nro. I. termében jelen volt, ezt amugy is teljesen méltányolni fogja.

György Albert, Schwarzbürg-Rudolstadt uralkodó hercege f. hó 20-án szélhűdés következté

nyos házhöz estére érkeztek. Itt a leánynéző és kísérete tiszteletére nagy vacsorát rendeztek, mely az e korban minden nagy vacsorától és még nagyobb vástól elmaradhatatlan tánczszal együtt hajnalig tartott. Vacsora alatt a legény és leány egymás mellett ültek s ezalatt kötötték meg az ismeretséget. Másnap reggel a legény távozott, s a közsékekelyeknél még ma is divó, a 17-ik században pedig még uri körökben is fennállott szokás szerint, következett erre a leány szülői részéről a háztűz-nézés; azaz a leány két rokona fölkereste a házasulandó fiatal ember házáat, hogy ennek otthonáról, gazdagságáról és vendégszeretetéről a leányos háznál jelentést tehesenek. Ha mindent rendben találtak, kitűzték a kézfogás napját, mit legalább Erdélyben nyomban az esketés is követett. A kézfogást vagy eljegyzést szintén este tartották s természetesen minél gazdagabb volt a leány atyja, annál nagyobb pompával és lakomával, s ha vendégek messziről jöttek, a vendégeskedés már a kézfogásnál napokig eltartott. A kézfogás ünnepélyét Apor a következőleg írja le: Vacsora előtt a leányt kiveztették az ebédlőterembe, hol már a legény és leány rokonai közül sokan összegyűlkezve voltak. „Azután az legény az körülállókknak térdet hajtott, czifrán, kardosan, lódingosan az leányhoz ment és mintha kézfogással az következő há-

zasságra kötelezték volna magukat, az legény szép gyengén az kezeinek első ujjai végével megütötte az leányasszony keze ujjainak végét.“ Mielőtt azonban a leányt a kézfogáshoz vezették, szülői megkérdezték, van-e kedve az illető fiatal emberhez nőül menni és csak akkor vezették ki a kézfogásra, ha igent mondott. Kézfogás után a leányt ismét kiveztették az ebédlőteremből; s a fiatal ember két rokona által beküldötte neki a jegygyűrűt. A leány átvette s viszont ő is valamelyik rokona által kiküldötte az ő jegygyűrűjét, rendszerint egy gazdagon kivarrott skophium keszkenőre tűzve. Most következett a hitre kérés és az esketés. A fiatal ember újra beküldötte két rokonát a leányhoz s hitre kérére, mire a leány szülőivel újra megjelent az ebédlőteremben. Az összegyűlt vendégek mindkét részről az asztal előtt rendet állottak. Az asztalt ez alkalomra drága szőnyeggel vonták be s az asztal elé is, de már kevésbbé értékes szőnyeget terítettek. Előállott a pap, háttal az asztalnak, arczczal a vendégek felé fordulva, s miután a fiatal ember a szőnyegre lépett, a leányt is valamelyik rokona oda vezette, a pap megeskette őket. A szőnyeg, melyen a jegyesek állottak, a papé maradt, kit azonban a vőlegény és a menyasszony atyja ezenkívül is megajándékoztak. Az ünnepélyt vacsora és reggelig tartó táncz követte. (Vége következik.)

ben meghalt. Mivel nem volt nő, legközelebbi örököse nagybátyjának fia Leutenberg Günther Sizzo herceg, ki jelenleg porosz hadnagy az 1-ső számú testőr-vasaszeredben.

A bukaresti magyar dal- és műkedvelői kör mult év utolsó napján az Orpheum termében jótékony ünnepélyt rendezett, melyen a kör 35 magyar ajku növendéket valláskülönbség nélkül, ruhá-neműekkel ajándékozott meg. A jótékonyosság ezen actusát műkedvelők előadásai — dalok és szavaltatok — követték, melyek a jelenlévő közönség által élénken megtapsoltattak. A jótékony czélra maga a kör 200 frankot adományozott, mely nemes példát azután igen sokan követték.

Furcsa végzést hoztak, mint a „Times“ írja, legközelebb az orosz törvényszékek. Egy zsidó jogász kiewi fekvőségeit nejjére akarta átiratni, mit a közjegyző megtagadott, arra hivatkozva, hogy zsidó asszony nem szerezhet Kiewben fekvőséget, ha férjének ehhez volna is joga. A felsőbb törvényszéket ugyanily értelemben döntöttek s azzal indokolták végzésüket, hogy a panaszos csak egyetemi grádusánál szerezte azt az egyéni jogot, hogy ingatlan birtokot szerezzen, mely jog nejjére; azonban át nem szállhat. „Nemsokára — jegyzi meg a „Times“ — talán azt fogjuk hallani, hogy a zsidó nők és gyermekek nem lakhatnak férjeikkel egy kormányzóságban, mert némely helyen csak tudományos czimük jogán telepedhetnek le.

Az új év első napjával dusan felszerelt konyhakerti és virágmag-raktárt nyitott meg Budapest az Arany-János utca 11. szám alatt Szávost Alphons, az „Országos magyar gazdasági egyesület“ pártfogása alatt álló termény- és bizományi üzlet tulajdonosa. — Midőn Szávost urnak, ki üzletét példás rendszerességgel és igazi magyar kereskedői szellemben vezeti, czégének 16 éves fennállásához őszintén szerencsét kívánunk, örömmel üdvözljük vállalatának a konyhakerti és virágmagvak külön osztálya hozzácsatolása által történt kiterjesztését; tesszük ezt annál inkább, mert nevezett czéget ezen — nem kevés költséggel járó — intézmény létesítésében ama törekvés vezérelt, hogy nagyszámú megbízói érdekeit magzükségletünk beszerzésénél, ugy kényelem, mint pontos és lelkiismeretes kiszolgálás tekintetében elősegítse. A czég soliditása gazda közönségünk előtt eléggé ismert, s így vállalatának új ágát bizvást ajánlhatjuk a gazda- és kertészkedő közönség figyelmébe. A diszes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

M e g h i v ó .

A „brassói iparos ifjak önképző és betegsegélyező egylete“ ez évi közgyűlését január hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor tartja meg saját helyiségében (Fekete-utca) a következő

tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és ezen ülés jkvének hitelesítésére 2 tag kiküldése.
3. Titkári jelentés az egylet évi működéséről.
4. Pénztárnoki jelentés, számvizsgáló bizottság kiküldése és a fölmentvény megadása.
5. Költségvetés megállapítása.
6. Indítványok és panaszok (az alapszabályok értelmében.)
7. A tisztikar és választmány megválasztása.

E közgyűlésre van szerencsénk az egylet rendes, alapító és pártoló tagjait tisztelettel meghívni s a pontos megjelenésre kérni.

Brassó, 1890. január hó 15-én.

Killyéni Endre,
elnök.

Rozsondai János.
jegyző.

Közgazdaság.

Az erdélyi háziipar Bécsben. A bécsi magyar kiállításán Erdély háziipara valószínűleg külön csoport gyanánt fog bemutatattani. Hir szerint a kormány ennek rendezésével és felügyeletével Sztérényi József erdélyrészi iparfelügyelőt szándékozik megbízni.

Két új gyár felállítása van tervbe véve Brassóban. A tárgyalások ez iránt folyamatban vannak már s mihelyt azok concret alakot öltenek, azonnal közölni fogjuk.

Adomány. A brassói kereskedelmi- és iparegyesület 30—30 frtot adományozott a helybeli városi s állami ipariskoláknak tanonezkiállítási czélokra.

Hétfaluban — mint értesülünk — mozgalom indult meg az iránt, hogy ott egy gyermekjátékszer-készítő-tanműhely létesíttessék. Helyesen! — Ez az

egyetlen háziipari ág, mely a nép között hamar terjedhetne és könnyebb megélhetést biztosítana neki.

"The Gresham". A "Pester Lloyd" f. évi január hó 12-iki számában azt írja, hogy ezen életbiztosítási társaság, mely több mint huszonöt évi itteni működésénél fogva teljes polgárjogot nyert, előzenysége és szabadelvű feltételei miatt pedig mindinkább tért hódít, ezennel közzébocsátja 1888—89. évi működésének jelentését, mely működésének minden irányában tekintélyes haladást tüntet ki. Említésre méltó ez alkalommal, hogy a "Gresham" ez idén is teljes figyelmét a tartalékalap gazdagítására fordította, mely ez által ismét 3.956,563 frkkal gazdagodott és jelenleg több mint 106 millió frankra rug. E társulat évi jelentése, mely az 1889. jun. hó 30-án befejezett 41-ik üzletéről szól és a részvényesek 1889. decz. hó 10-én tartott rendes közgyűlése elé terjesztetett, rendelkezésünkre állván, következő főpontjait közöljük: Az elmúlt év eredménye rendkívül kedvezőnek mondható. A társulathoz az utolsó év alatt 5923 biztosítási ajánlat nyújtott be 49.069,600 frk értékben, melyek közül elfogadtattott 5140 drb. 40.748,650 frk biztosítási összeggel és erről a megfelelő számu kötvény ki is állítottattott. A díjbevétel a visszbiztosítási díjak levonása után 15 050,885 frk 52 cts.-ra rug, a miben az 1.480,079 frk 27 cts.-mot tevő első évi díjak befoglaltatnak. A kamat-számla mérlege 4.277,633 frk 34 cts.-mot

tesz, mi által a társaság évi jövedelme — a díjbevétel hozzászámításával 19,328,518 frk 86 cts.-ra emelkedett. A társaság az elmúlt év folyamában 8.515,351 frk 56 cts.-ot utalványozott oly követelések folytán, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Lejárt biztosítási- és vegyes biztosítások sat. fejében fizetett a társaság 1.978,229 frk 79 cts.-ot, kötvények visszaváltására 1.571,691 frk 04 cts.-nyi összeget fordított. A biztosítási és járadék-alapok 3.956,563 frk 23 cts.-al gyarapodtak. Az összes cselekvő vagyon az üzletév végével 106 578,528 frk 96 cts.-ra rugott. Tőkebefektetések: 1.774,404 frk 27 cts. a brit kormány értékeiben, 539,819 frk 79 cts. az indiai és gyarmati kormányok értékeiben, 13.626,873 frk 64 cts idegen államok értékpapirjaiban, 1.734,190 frk 10 cts vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, 48.027,920 frk 31 cts. vasuti- és egyéb kölesonkötvényekben, 16.365,280 frk 52 cts. a társaság ingatlanaiiban, melyekben a társaság bécsi és budapesti házai befoglaltatnak, 8.832,044 frk 35 cts. jelzálogban éskülönböző értékekben 14.778,798 frk 98 cts.

Idegen-forgalom Brassóban.

— 1890. január hó 22-én. —

"Bukarest" szálloda: Ernst Henrik utazó Budapest, Moskovitz Manó keresk. Budapest, Slezinger Berta kereskedő neje Temesvár, Laizner Mór cs. és kir. tűzészredes N.-Szeben, Kowsten Ernő cs. és kir. tűzérőhadnagy.

Nr. 1. szálloda: Ciogoranu Elias cs. és kir. hadnagy Szászváros, Schuster József harisnya-zövő Bukarest.

"Európa" szálloda: Schlesinger Maximilián keresk. Bécs, Georgevici Mária keresk. neje Temesvár, Rettegi Béla földbírtokos Kolozsvár, Pild Sándor hivatalnok Bukarest, Pollák József gyáros Prága, Keresztély József keresk. Beszterce, Weisz Áron keresk. Beszterce, Wächter Henrik bányász Szentkeresztbánya.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes-vonat reg. 4 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor; b) Bukarest felé: délután 2 óra 34 perczkor. Vonatérkezések a) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 45 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 óra 14 perczkor; vegyes vonat este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 55 perczkor. Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külvonlat érkezik Predealról

Brassói piaczi árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. január hó 23-án.

Román papírpénz à 20 frank	9-22 vétel	9-24 eladás
" ezüstpénz à 20 "	9-18 "	9-22 "
Napoleon d'or (aranypénz)	9-32 "	9-34 "
Török lira	10-56 "	10-60 "
Arany	5-50 "	5-53 "
Orosz papírrubel	129.— "	130.— "

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről: Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyösi István (D.-Szt-Márton.)

Felelős szerkesztő: Kis-Tétényi Walther Béla.

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája.

H I R D E T M É N Y E K.

Hirdetmény.

A Feldmann D. H. csődügyében ki-nevezett ideiglenes hitelező választmány és a brassói kir. törvényszék mint csődbírószág határozata alapján a Feldmann D. H. csődtömegéhez tartozó és a csőd-leltár 1—1975. tételei alatt összeirt bór-és más áruk, valamint felszerelvények, melyek 16590 frt 34 kr-ra becsültettek ajánlati tárgyalás (Offert-Verhandlung) utján eladandók.

Venni kívánók tartoznak a fenti leltári becsértéket 15%-al meghaladó ajánlataikat 10%-ó bánatpénzzel ellátva, írásban f. évi január hó 29-ike déli pont 12 óráig alólirt tömeggondnoknál beadni. A leltár a hivatalos órák alatt Brassóban tömeggondnoknál, Budapesten dr. Samuel Lázár ügyvédnél, Andrassy-ut 2. szám betekinthető, az árutár pedig tömeggondnok utján megtekinthető.

Az ideiglenes csődválasztmány fen-tartja magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül a neki tetszőt a csődbírószágnak elfogadás végett ajánlani vagy valamennyit is vissza utasítani, valamely ajánlat jogerejű elfogadása esetén vevő köteles az ajánlati vételért készpénzben azonnal lefizetni tömeggondnok kezéhez. Az áruk és felszerelések értéke és minősége iránt sem a választmány vagy tömeggondnok sem a törvényszék szavatosságát nem vállal.

Brassó, 1890. január 21-én.

Dr. Weisz Ignác, ügyvéd
(27) 1—1 tömeggondnok.

Hirdetmény.

A Feldmann D. H. csődügyében ki-nevezett ideiglenes hitelező választmány és a brassói kir. törvényszék, mint csődbírószág határozata alapján a Feldmann

D. H. csődtömegéhez tartozó és a csőd-leltár 1976—2016. tételei alatt összeirt bór-áruk, melyek 19565 frt 50 kr-ra becsültettek, ajánlati tárgyalás (Offert-Verhandlung) atján eladandók.

Venni kívánók tartoznak a fenti leltári becsértéket 10%-ó bánatpénzzel ellátva, írásban f. évi január hó 29-én déli pont 12 óráig alólirt tömeggondnoknál beadni. A leltár a hivatalos órák alatt Brassóban tömeggondnoknál, Budapesten dr. Samuel Lázár ügyvédnél, — Andrassy ut 2. szám — betekinthető, az árutár pedig tömeggondnok utján megtekinthető.

Az ideiglenes csődválasztmány fenn-tartja magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül a neki tetszőt a csődbírószágnak elfogadás végett ajánlati vagy valamennyit is visszautasítani. Valamely ajánlat jogerejű elfogadása esetén vevő köteles az ajánlati vételért készpénzben azonnal lefizetni tömeggondnok kezéhez. Az áruk értéke és minősége iránt sem a választmány vagy tömeggondnok sem a törvényszék szavatosságát nem vállal.

Brassó, 1890. január hó 21-én.

Dr. Weisz Ignác, ügyvéd
(28) 1—1 tömeggondnok.

H I R D E T É S E K

felvétetnek

a kiadó-hivatalban.

Ügynökök

a kik egy előkelő budapesti sorsolási lap részére előfizetéseket gyűjtenek.} (26) 1—1

nagy provisio

mellett alkalmazást nyernek

Wohl J. Budapest,

Ferencz József-tér 3. sz.

Magas provisiót

összekötte egy jutalékkal nyujt egy nagyobb bankintézet (részvénytársaság) bármily állásu tisztességes egyéneknek, kik törvényszerűen kiállított részleteink alapján sorsjegyeknek részletfizetésre való előru-sításával foglalkozni akarnak. Ajánlatok — szerkesztőség Budapest, Erzsébet-tér 18. sz. alá czimzendők.

Csász. és kir. szabadalmazott

Biztosító-társaság

Életbiztosító-társaság

Oszták Phönix Bécsben,

I. Wipplinger-út 43. sz.

A befizetett részvénytőke és a társaság egyéb biztosítéki vagyona több mint 4¹/₂ milló forint oszt. ért. több mint 9 millió forint oszt. ért.

A társaság elvállal biztosításokat:

a) károk ellen, melyek tűzvész vagy villámütés, gőz- vagy gázrobbanás által, valamint az oltás, lebontás és kihordás által lak- és gazdasági épületeknél, gyáraknál, mindennemű gépeknél, butoroknál és berendezéseknél, áruaktáraknál, marháknál, gazdasági eszközökben és takarmányban okoztatnak;

b) tűz vagy villámütés által okozott károk ellen gabonában és takarmányban az aratás tartama alatt, csűrökben vagy kazalokban;

c) mezei természetjényekben jégverés által okozott károk ellen;

d) szállítmány-károk ellen vizen vagy szárazon szállított javakra nézve.

A balesetek elleni biztosítás még nincs fölveve és az e szakban való működés megkezdése a n. érd. közönségnek idejekorán fog tudomására hozatni.

Főügynökség Brassóban: Remenyik István.

(23) 2—3

Iroda: Főpiacz 326. szám alatt.

az ember életére minden szokásos módozat szerint, u. m:

a) biztosításokat halál esetére, melyek a biztosított elhalálása után azonnal kifizetendők annak hátramaradtai vagy más kedvezményesei részére;

b) biztosításokat halálesetre és vegyes biztosításokat a díjizetés alól való fölmentés és esetleges életjáradék nyújtása mellett beálló rokkantság esetében;

c) biztosításokat elérés esetére, aggsági tartásra, gyermekkiházasításra, fizetendő egy bizonyos kor elérésénél maga a biztosított részére;

d) biztosításokat életjáradékokra, özvegyi nyugdíjakra és nevelési járadékokra —

a legolcsóbb díjak mellett és a legelőnyösebb föltételekkel, melyek közül különösen megemlitendő a kötvények megtámadhatlansága.